

To De Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat
From Vewin
The Hague, 12 januari 2023
Subject reactie Vewin conclusie Mijnbouwregeling aardwarmte

Vewin reageert graag op de voorgestelde wijziging van de Mijnbouwregeling (wijzigingen in verband met de aanpassing van het vergunningsstelsel voor opsporen en winnen van aardwarmte).

Wij hebben de volgende aandachtspunten:

1. Monitoren van diep grondwater is noodzakelijk voor het borgen van de putintegriteit

De regeling vereist dat de initiatiefnemer een beheerssysteem en beheersplan overlegt voor het waarborgen van de putintegriteit (**Artikel 1.3b.2, lid 3g**), alsmede een en monitoringsprotocol waarin wordt beschreven op welke wijze en met welke frequentie de voor de putintegriteit relevante parameters worden gemeten en beoordeeld (**Artikel 1.3b.6, lid 1d**). Vewin vindt het van belang dat putintegriteit mede wordt bewaakt op basis van metingen van de grondwaterkwaliteit in het diepe grondwater. Dat is nodig om tijdig in de gaten te hebben of verontreinigingen als gevolg van het opsporen en winnen van aardwarmte potentieel schade kunnen toebrengen aan de bronnen voor de openbare drinkwatervoorziening. In het monitoringprotocol dient tevens monitoring van de grondwaterkwaliteit te worden voorgeschreven.

2. De integriteit van de afsluitende aardlagen moet worden geborgd

Om te voorkomen dat het injectiewater risico's oplevert voor grondwater in watervoerende lagen voor de drinkwatervoorziening is het van belang dat de integriteit van afsluitende aardlagen onder de lagen waaruit grondwater voor de drinkwatervoorziening wordt gewonnen gewaarborgd is. Deze afsluitende werking dient niet slechts gebaseerd te zijn op geomechanische analyses, zoals voorgeschreven in artikel 1.3b.2 lid 3e, maar ook op basis van monitoring. In het monitoringprotocol dient tevens monitoring te worden voorgeschreven gericht op het bewaken van de integriteit van afsluitende aardlagen.

Om monitoring van het diepe grondwater en de borging van integriteit van de afsluitende lagen te waarborgen adviseren wij de volgende aanpassingen van de regeling.

Artikel 1.3b.6

1. Een beheerssysteem en beheersplan voor de putintegriteit, bedoeld in de artikelen 29q, eerste lid, onderdeel b, en 29t, eerste lid, onderdeel b, voor de grondwaterkwaliteit en voor bewaking van de integriteit van de aansluiting tussen putcasing en afsluitende aardlagen bevat:

- a. een beschrijving van de uitgangspunten van het putontwerp ten aanzien van de productieparameters en de levensduur van de put;
- b. een analyse van de risico's voor de putintegriteit gebaseerd op de uiterste waarden voor de operationele condities van de put;
- c. een beschrijving van de mate waarin mijnbouw hulpstoffen worden toegepast en een onderbouwing van de noodzaak hiertoe;
- d. een monitoringsprotocol waarin wordt beschreven op welke wijze en met welke frequentie de voor de putintegriteit relevante parameters worden gemeten en beoordeeld, inclusief de beschrijving van het monitoringsysteem dat wordt ingericht voor bewaking van de putintegriteit op basis van monitoring van de kwaliteit van het diepe grondwater;
- d' een monitoringsprotocol waarin wordt beschreven op welke wijze en met welke frequentie monitoring plaatsvindt voor bewaking van de integriteit van de aansluiting op afsluitende aardlagen, inclusief de relevante parameters die daartoe worden gemeten en beoordeeld.
- e. een overzicht van de preventieve en reactieve maatregelen die zijn gebaseerd op de risicoanalyse, bedoeld in onderdeel b.

Toelichting

Om putintegriteit te waarborgen dienen filters te worden geplaatst om de kwaliteit van het diepe grondwater te monitoren. De integriteit van de afsluitende lagen dient niet alleen via een geomechanische analyse te worden beoordeeld maar ook via metingen te worden geborgd, zodat eventuele bedreigingen van het diepe grondwater, bron voor de openbare drinkwatervoorziening, tijdig worden gesignaleerd. In het monitoringsprotocol dienen ter bescherming van de integriteit van de afsluitende lagen eisen gesteld te worden zodat aangetoond kan worden dat er geen bedreigingen zijn voor de bronnen van de openbare drinkwatervoorziening. Zoals eisen aan de monitoring van het diepe grondwater en analyses van de betreffende aardlagen.

En om vervolgens maatregelen te treffen om dit te voorkomen en te verwijderen en daar ook voldoende financiële middelen voor beschikbaar te hebben. Zie hierna.

3. Gebieden voor de drinkwatervoorziening die nog niet formeel zijn aangewezen

Vewin steunt de verplichting dat de aanvraag voor een toewijzing van een zoekgebied aardwarmte een beschrijving moet bevatten van de waterwingebieden, intrekgebieden, grondwaterbeschermingszones, boringvrije zones, gebieden voor aanvullende strategische voorraden (artikel 1.3b. 1, lid 2 onder b.).

Wat nog ontbreekt is dat dit inclusief de gebieden moet zijn die nog niet formeel zijn aangewezen. Dit is ook conform de door de Eerste Kamer aangenomen motie Faber-van de Klashorst, die de regering verzoekt geen toestemming te geven voor het slaan van geothermieputten in een gebied waar de aanvullende strategische voorraden en de nationale grondwaterreserves nog niet formeel zijn aangewezen.

Wij stellen hiertoe de volgende aanpassing voor.

§ 1.3b. Vergunningen en instemmingen opsporen en winnen van aardwarmte

Artikel 1.3b.1

1. Onverminderd artikel 24e, eerste lid, van de wet bevat de aanvraag voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte:

- a. een beschrijving van het doel, de omvang en de temperatuur van de voorgenomen afzet van warmte en kopie van verklaringen van of overeenkomsten met de beoogde afnemers van de warmte over de afzet;
- b. een beschrijving van de manier waarop de aanvraag past binnen provinciale of gemeentelijke beleidsplannen ten aanzien van aardwarmte voor het aangevraagde gebied;
- c. een opgave van de hoeveelheid potentieel te winnen aardwarmte in het aangevraagde gebied bij een waarschijnlijkheid van 50 procent en 90 procent.

2. De aanvrager verstrekt bij de aanvraag ten aanzien van het aangevraagde gebied voorts een beschrijving van:

- a. de ligging en oppervlakte;
- b. de waterwingebieden, grondwaterbeschermingszones, boringvrije zones, gebieden voor aanvullende strategische voorraden inclusief de gebieden voor de drinkwatervoorziening die nog niet formeel zijn aangewezen en Natura 2000-gebieden als bedoeld in artikel 1.1. van de Wet natuurbescherming;

Toelichting:

Conform aangenomen motie van het lid Faber-van de Klashorst, Voorgesteld 4 oktober 2022

4. Potentiële schade aan het grondwater als gevolg van lekkages moet bij de aanvraag onderbouwd worden en een beschrijving van de omvang en aard en financiering

De aanvraag moet een onderbouwing bevatten of schade door bodemtrilling wordt verwacht. Hieraan is toe te voegen dat de aanvraag ook een onderbouwing moet bevatten hoe voorzien wordt in herstel van eventuele schade aan het grondwater en daarvoor benodigde financiële middelen.

Artikel 1.3b.2, lid 3 onder k. en l. kan daartoe als volgt aangepast worden:

- k. een beschrijving en een cijfermatige onderbouwing van de verwachte opbrengsten van de winning van aardwarmte en de wijze waarin in eventuele schade wordt voorzien;
- l. een opgave en een onderbouwing van de verwachte kosten gedurende de verwachte looptijd van het gehele aardwarmteproject en een beschrijving en een cijfermatige onderbouwing van de wijze waarop de

aanvrager voornemens is deze kosten te financieren, uitgesplitst per projectfase ten aanzien van de kosten voor in elk geval:

- 1°. de te verrichten opsporings- en winningsactiviteiten die zijn opgenomen in het meerjarenprogramma als bedoeld in onderdeel j;
- 2°. investeringen en afschrijvingen;
- 3°. onderhoud, vervangingsinvesteringen en bedrijfsvoering;
- 4°. het buiten gebruik stellen van een boorgat en het verwijderen van het mijnbouwwerk;
- 5°. de bij de opsporing en winning behorende aansprakelijkheden;
- 6°. rentelasten en belastingen;
- 7°. onvoorziene omstandigheden;
- 8 (nieuw): herstel van eventuele milieuschade aan het grondwater in de vorm van schadevergoedingsfonds.